ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/37/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 99013699 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Д.Мөнхтулга Утас:99031809 Цахим хаяг: munkhtulgad@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.02-05 № 01/12
танай 2024-01-25 -ны № 01 -т

ЦЭЦЭГ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ЭРХЛЭГЧ ЭМЧ Н.СОЛОНГО ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Эрүүл мэндийн стандартад заагдаагүй тоног төхөөрөмж худалдан авсан, эм эмнэлгийн хэрэгсэл худалдах тусгай зөвшөөрөлгүй аж ахуйн нэгжээс оношлуур худалдан авсан, хувь хүнээс суутган төлөх актыг төсвөөс төлж үргүй зардал гаргасан, малын түүхий эдийн орлогын тооцоо хийгээгүй, Засгийн газрын тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй илүү цагийн нэмэгдлийг олгохдоо хяналтыг хэрэгжүүлээгүй зэрэг зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.7-д " Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуй нэгж байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай тус тус нийцээгүй, “Тохиолдсон байх”, “Иж бүрэн байх”, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн даатгалын Үндэсний зөвлөлийн 2023 оны 04,05,06,07,08 дугаар тогтоолоор Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээ, оношийн хамааралтай бүлгийн жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, санхүүжүүлэх төлбөрийн арга, багц, төлбөрийн хэмжээ, тусламж үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагыг сонгон шалгаруулах зэрэг журмыг шинэчлэн баталсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төв нь эрүүл мэндийн даатгалын сангаас иргэдэд үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний санхүүжилтээр 781,6 сая төгрөгийг авч, 11.3 сая төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу авч авлагаар бүртгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төв нь тайлант онд 8 зорилтын хүрээнд 65 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, 80 хувийн биелэлттэй дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**117,550,727.99**	**57,365,827.05**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	56,336,729.04	8,181,434.38
312	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	56,336,729.04	8,181,434.38
3121	**Төгрөг**	56,336,729.04	8,181,434.38
31211	Төрийн сангийн харилцах	56,336,729.04	8,181,434.38
33	**АВЛАГА**	923,616.00	17,038,087.03
335	**Бусад авлага**	923,616.00	17,038,087.03
3351	Байгууллагаас авах авлага	108,616.00	16,673,087.03
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	815,000.00	365,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	60,290,382.95	32,146,305.64
351	**Түүхий эд материал**	38,256,185.95	17,417,711.42
35130	Эм боох материал	38,256,185.95	17,417,711.42
354	**Хангамжийн материал**	9,964,194.00	9,118,591.22
35410	Бичиг хэргийн материал	65,000.00	400,000.00
35420	Аж ахуйн материал	6,468,064.00	7,098,861.22
35460	Хүнсний материал	3,431,130.00	1,619,730.00
35600	Мал амьтад	12,070,003.00	5,610,003.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**584,970,849.08**	**642,006,970.78**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	584,970,849.08	642,006,970.78
392	**Биет хөрөнгө**	572,955,390.66	630,105,762.32
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	514,651,031.59	514,651,031.59
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,450,696.01)	(84,211,436.53)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	46,747,220.00	42,222,220.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,429,910.75)	(18,443,610.87)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	198,108,507.23	258,826,967.49
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(114,660,835.25)	(98,844,974.48)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	33,876,819.00	28,576,300.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,886,745.15)	(12,670,734.88)
393	**Биет бус хөрөнгө**	12,015,458.42	11,901,208.46
39301	Программ хангамж	1,007,000.00	1,007,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(797,541.58)	(911,791.54)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,806,000.00	11,806,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**702,521,577.07**	**699,372,797.83**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**20,166,392.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	20,166,392.00
413	**Өглөг**	-	20,166,392.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	15,479,992.00
4136	**Бусад өглөг**	-	4,686,400.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	4,686,400.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**702,521,577.07**	**679,206,405.83**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	702,521,577.07	679,206,405.83
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	129,079,912.00	129,079,912.00
51101	Өмч: - төрийн	129,079,912.00	129,079,912.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	216,087,058.87	192,771,887.63
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	216,087,058.87	216,087,058.87
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(23,315,171.24)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	357,354,606.20	357,354,606.20
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**702,521,577.07**	**699,372,797.83**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**853,973,161.72**	**932,422,984.01**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**80,522,731.72**	**111,868,423.73**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	80,522,731.72	111,868,423.73
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	80,522,731.72	111,868,423.73
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,500,000.00	4,200,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	78,022,731.72	107,668,423.73
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**773,450,430.00**	**820,554,560.28**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,996,400.00	2,138,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	330,000.00	693,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,160,000.00	445,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,506,400.00	1,000,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	26,678,100.00	25,442,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	26,678,100.00	25,442,700.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	743,775,930.00	792,973,860.28
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	743,775,930.00	792,973,860.28
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**795,309,782.35**	**955,404,655.08**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**795,309,782.35**	**955,404,655.08**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	795,305,082.35	955,044,655.08
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	418,105,543.38	506,971,964.70
210101	Үндсэн цалин	352,535,090.38	289,249,645.39
210102	Нэмэгдэл	-	166,905,352.91
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,218,000.00	6,258,616.00
210104	Урамшуулал	60,352,453.00	44,558,350.40
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	49,927,179.03	63,370,031.23
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,950,481.75	43,092,617.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,994,174.32	5,069,719.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,195,339.46	4,055,775.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	798,834.86	1,012,479.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,988,348.64	10,139,439.26
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	22,395,200.00	23,262,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,082,000.00	2,486,600.00
210302	Түлш, халаалт	20,025,000.00	20,029,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	288,200.00	746,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	59,679,925.00	62,670,900.00
210401	Бичиг хэрэг	3,672,025.00	9,665,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	43,926,000.00	36,997,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,200,200.00	3,083,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,881,700.00	2,548,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.00	3,977,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		6,400,000.00
2105	**Нормативд зардал**	168,719,186.35	186,814,113.78
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	147,427,597.35	173,079,313.78
210502	Хоол, хүнс	16,658,089.00	9,734,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,633,500.00	4,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,711,000.00	3,945,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,800,000.00	800,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,261,000.00	965,000.00
210604	Урсгал засвар	1,650,000.00	2,180,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,856,000.00	848,000.00

210702	Дотоод албан томилолт	1,856,000.00	848,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	6,163,000.00	7,187,387.98
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,000,000.00	6,737,387.98
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	163,000.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	60,748,048.59	99,974,557.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,299,300.00	50,429,342.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,448,748.59	49,545,215.39
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	4,700.00	360,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,700.00	360,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,700.00	360,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**58,663,379.37**	**(22,981,671.07)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	333,500.17
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	333,500.17
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(333,500.17)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**58,663,379.37**	**(23,315,171.24)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	**Үзүүлэлт**	**Засгийн газрын оруулсан капитал**	**Дахин үнэлгээний нөөц**	**Хуримтлагдсан дүн**	**Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн**
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	129,079,912.00	357,354,606.20	216,087,058.87	702,521,577.07
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**129,079,912.00**	**357,354,606.20**	**216,087,058.87**	702,521,577.07
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**129,079,912.00**	**357,354,606.20**	**216,087,058.87**	702,521,577.07
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**129,079,912.00**	**357,354,606.20**	**216,087,058.87**	702,521,577.07
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**129,079,912.00**	**357,354,606.20**	**216,087,058.87**	702,521,577.07
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(23,315,171.24)	(23,315,171.24)
D09	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**129,079,912.00**	**357,354,606.20**	**192,771,887.63**	679,206,405.83

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**811,050,090.00**	**813,416,269.28**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**811,050,090.00**	**813,416,269.28**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	4,336,400.00	6,338,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,500,000.00	693,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	330,000.00	445,000.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,506,400.00	5,200,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	26,678,100.00	25,442,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	26,678,100.00	25,442,700.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	780,035,590.00	781,635,569.28
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	780,035,590.00	781,635,569.28
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**754,713,360.96**	**861,571,563.94**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**754,713,360.96**	**861,571,563.94**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**754,708,660.96**	**861,211,563.94**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	410,569,561.41	506,306,233.94
210101	Үндсэн цалин	247,617,648.84	231,632,883.63
210102	Нэмэгдэл	123,437,409.60	216,771,350.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,736,000.00	5,700,000.00
210104	Урамшуулал	34,778,502.97	52,202,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	57,289,700.00	71,128,330.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,957,400.00	46,726,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,578,700.00	7,056,430.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,670,800.00	4,397,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	916,600.00	1,177,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,166,200.00	11,770,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	22,584,200.00	23,262,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,912,800.00	2,486,600.00
210302	Түлш, халаалт	20,025,000.00	20,029,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	646,400.00	746,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	61,552,400.00	60,163,600.00
210401	Бичиг хэрэг	5,430,000.00	10,000,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	43,926,000.00	36,997,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,200,200.00	3,083,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,996,200.00	2,666,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.00	7,416,600.00
2105	**Нормативд зардал**	156,785,299.55	119,441,400.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	132,809,399.55	107,518,000.00
210502	Хоол, хүнс	19,342,400.00	7,923,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,633,500.00	4,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,811,000.00	18,830,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,400,000.00	14,250,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,761,000.00	2,400,000.00
210604	Урсгал засвар	1,650,000.00	2,180,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,856,000.00	848,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,856,000.00	848,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	6,188,000.00	10,450,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,000,000.00	10,000,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	108,500.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	79,500.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	26,072,500.00	50,781,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,072,500.00	50,781,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**4,700.00**	**360,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,700.00	360,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,700.00	360,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**56,336,729.04**	**(48,155,294.66)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	56,336,729.04	(48,155,294.66)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		56,336,729.04
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	56,336,729.04	8,181,434.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	942,163,100.00	861,571,563.94
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	942,163,100.00	861,571,563.94
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	941,163,100.00	861,211,563.94
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	587,716,600.00	506,306,233.94
210101	Үндсэн цалин	261,011,400.00	231,632,883.63
210102	Нэмэгдэл	268,431,200.00	216,771,350.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,072,000.00	5,700,000.00
210104	Урамшуулал	52,202,000.00	52,202,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	73,464,500.00	71,128,330.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,955,900.00	46,726,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,877,200.00	7,056,430.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,701,700.00	4,397,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,175,400.00	1,177,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,754,300.00	11,770,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	23,262,700.00	23,262,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,486,600.00	2,486,600.00
210302	Түлш, халаалт	20,029,700.00	20,029,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	746,400.00	746,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	60,163,600.00	60,163,600.00
210401	Бичиг хэрэг	10,000,300.00	10,000,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,997,000.00	36,997,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,750,000.00	3,083,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,999,700.00	2,666,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,416,600.00	7,416,600.00
2105	**Нормативд зардал**	119,441,400.00	119,441,400.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	107,518,000.00	107,518,000.00
210502	Хоол, хүнс	7,923,400.00	7,923,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,000,000.00	4,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	18,830,100.00	18,830,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,250,100.00	14,250,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгаалллын хэрэглэл	2,400,000.00	2,400,000.00
210604	Урсгал засвар	2,180,000.00	2,180,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,348,000.00	848,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,348,000.00	848,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	10,355,000.00	10,450,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,000,000.00	10,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, Цэцэглэл тогтоох	500,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	25,000.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	450,000.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	46,581,200.00	50,781,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,581,200.00	50,781,200.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,000,000.00	360,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,000,000.00	360,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	360,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	942,163,100.00	813,416,269.28
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	25,442,700.00	25,442,700.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	25,442,700.00	25,442,700.00

1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	859,938,600.00	781,635,569.28
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	859,938,600.00	781,635,569.28
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	56,781,800.00	6,338,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		1,138,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	445,000.00	5,200,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	56,336,800.00	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**56,336,729.04**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**8,181,434.38**
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	23	24
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18	18
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	5

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 33,787.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 16,673.1 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа[1]-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав. Үүнд

- *Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах 11,338.3 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй,*
- *Хувь хүний орлогын албан татварын 5,334.8 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй*

Залруулагдаагүй нийт 17,114.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 17,114:3 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 1,586.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт, 15,528.0 мянган төгрөгийн зөрчилд зөрчил арилгуулах албан шаардлага, 3 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Тус байгууллагын өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар бичигдсэн 1,253.0 төлбөрийн актыг хариуцагч хүнээс нь суутган авахгүйгээр төсвөөс төлж үргүй зардал гаргасан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д *“төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”* 16.5.5-д “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь:*</u> Байгууллагын эрхлэгчээр 1,253.0 мянган төгрөгийн төлүүлэн Цэцэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн Төрийн сан банк дахь 100161920010 тоот дансанд төвлөрүүлэх

2. Харилцагч аж ахуйн нэгжид 333.3 мянган төгрөгийг илүү олгоод авлагаар бүртгээгүй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д *“төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”* 16.5.5-д “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь:*</u> Даян баян хоршоогоор 333.3 мянган төгрөгийн төлүүлэн Төрийн сан банк дахь Бусад нэр зааж ангилагдаагүй орлогын 100160000955 тоот дансанд төвлөрүүлэх

---

[1] *Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,*

[2] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

3.2 Албан шаардлага

1. Эрүүл мэндийн төвийн стандартад заагдаагүй тоног төхөөрөмж худалдан авсан, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл нийлүүлэх тусгай зөвшөөрөлгүй аж ахуйн нэгжээс оношлуур худалдан авсан нийт 15,528.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.1-д "*төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах*; " 16.5.4-д "*төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх*", 16.5.5-д "*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"* Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-д "*Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ*", заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлогын бүртгэлтэй холбоотой асуудал:

<u>Илрүүлэлт:</u> Тус байгууллага нь малын түүхий эдийн орлогыг байгууллагын дансанд төвлөрүүлэхгүйгээр кассаар дамжуулан зарцуулж байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "*Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ*" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Малын түүхий эдийн орлогыг төрийн сан банк дахь дансаар дамжуулан холбогдох хууль эрх зүйн хүрээнд зарцуулж хэвших.

2. Цалингийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал:

<u>Илрүүлэлт:</u> Тус байгууллага нь 2023 онд 4874 илүү цагийн хөлсийг холбогдох анхан шатны баримтгүйгээр олгосон, байгууллагын эрхлэгч нь ажил хавсарсны нэмэгдлийг авсан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д *"төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх"* 16.5.5-д "*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*" Засгийн газрын 2018 оны 382 тоот тогтоолын 4.1-д "*Нарийн төвөгтэй ажилбар болон анхаарал төвлөрөл шаардах ажил гүйцэтгэдэг эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний зарим албан хаагчийг шөнийн цагаар ажиллуулсан тохиолдолд мэргэжлийн алдаа гаргах, үйлчлүүлэгчийн амь нас, эрүүл мэндэд үүсэх эрсдэлээс сэргийлж, түүнийг нөхөн амруулна. Зайлшгүй шаардлагатай тохиолдолд шөнийн цагаар ажилласан төрийн албан хаагчтай зөвшилцсөний үндсэн дээр түүнийг үргэлжлүүлэн ажиллуулж, энэ журмын дагуу нэмэгдэл хөлсийг тодорхойлно"* гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Илүү цагийн нэмэгдлийг Засгийн газрын 2018 оны 382 тоот тогтоолын 2 дугаар хавсралтад заасны дагуу олгож хэвших

3. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал:

<u>Илрүүлэлт:</u> Тус байгууллага 2023 онд Шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулах мэдээллээс хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.3, 6.4.5, 6.4.8 заасныг түүвэрлэн авч үзэхэд нийт 159 мэдээлэл байршуулахаас 159 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, зарлагын 11,368.1 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг байршуулаагүй, хагас жилийн санхүүгийн тайлан, аудитын зөвлөмжийн хэрэгжилтийг байршуулаагүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3-д "*тухайн зарлага, төлбөрийн даалгаварт нэгдүгээр, хоёрдугаар гарын үсэг зурж гүйлгээ хийсэн албан тушаалтан мэдээлнэ*" гэсэн заалттай нийцээгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаж хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь иж бүрэн, үнэн зөв мэдээлж байх

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Цэцэг ЭМТ	ЭМДС-аас авах авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй	1	11,338.3			1	11,338.3	1	11,338.3				
	Хувь хүний орлогын албан татварын авлагыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй	1	5,334.8			1	5,334.8	1	5,334.8				
ДҮН		**2**	**16,673.1**			**16,673.1**	**16,673.1**	**16,673.1**	**16,673.1**				

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	**Алдаа, зөрчлийн товч утга**	**Нийт алдаа, зөрчлийн дүн**		**Үүнээс:**							
		Тоо	**Дүн**	**Төлбөрийн акт**		**Албан шаардлага**		**Зөвлөмж**		**Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн**	
				Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Цэцэг ЭМТ	Актын төлбөрийг суутгалгүй төсвөөс төлсөн	1	1,253.0	1	1,253.0						
	Бусдад илүү мөнгө олгоод буцаан аваагүй зардалд бүртгэсэн.	1	333.3	1	333.3						
	Эрүүл мэндийн төвийн стандартад заагдаагүй тоног төхөөрөмжийг худалдан авсан, тусгай зөвшөөрөлгүй аж ахуйн нэгжээс оношлуур худалдан авсан	1	15,528.0			1	15,528.0				
	Малын түүхий эдийн орлогоос хэдэн төгрөг орсныг нотлох боломжгүй, кассаар дамжуулан зарцуулсан	1	0					1	0		
	Илүү цагийн нэмэгдлийг ЗГ-ын тогтоол зөрчин олгосон.	1	0					1	0		
		5	**17,114.3**	**2**	**1,586.3**	**1**	**15,528.0**	**2**	**0**		

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал */мянган төгрөгөөр/*

Аудитад хамрагдсан	**Алдаа, зөрчлийн товч утга**	**Нийт алдаа, зөрчлийн дүн**		**Үүнээс:**		
		Тоо	**Дүн**	**Төлбөрийн акт**	**Албан шаардлага**	**Зөвлөмж**

байгууллагын нэр				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Цэцэг ЭМТ	Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй	1	11,368.1					1	11,368.1
Нийт дүн		**1**	**11,368.1**					**1**	**11,368.1**

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
			Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
		Аудитад хамрагдах	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	**1**	**1**				**1**		